

A Magyar Köztársaság Nevében!

A Pécsi Ítéltábla a Dr. Szenthe Ügyvédi Iroda (8200 Veszprém, Ádám Iván u. 6.) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) I. rendű, **II.rendű felperes neve** (II. rendű felperes címe) II. rendű és **III.rendű felperes neve** (III. rendű felperes címe) III. rendű felpereseknek a dr. Remenyik Ernő ügyvéd (7300 Komló, Építők útja 5-7.) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen 2.200.000 forint kötelmi igény megfizetése iránt indított perében a Somogy Megyei Bíróság 1.G.40.079/2007/28. számú ítélete ellen az alperes 30. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. r. felperesnek 66.000 (hatvanhatezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a II. r. felperes, a III. r. felperes és az alperes az I. r. felperes társaság tagja és ügyvezetője volt. A köztük megromlott viszonyra tekintettel úgy egyeztek meg, hogy a II. r. és a III. r. felperes megvásárolja az alperes üzletrészét. 2006. március 23-án a II. r. felperes, a III. r. felperes és az alperes jogi képviselőik jelenlétében jegyzőkönyvet vettek fel, melynek célja a lefolytatott tárgyalás tartalma, illetve az ennek alapján megkötött megállapodások és kötelezettségvállalások rögzítése volt. A felek megállapodtak abban, hogy a II. r. és a III. r. felperes 42.000.000 forint vételár ellenében megvásárolja az alperes üzletrészét. Az üzletrész vételárának kifizetése időpontja az adásvételi szerződés aláírásától számított legkésőbb 60 nap, a felek előtörlesztésre jogosultak.

Megállapodtak abban is, hogy az üzletrész adásvételi szerződés aláírásának napja előtti időszakra történő esetleges adójogi megállapítások következményeit 1/3-1/3-ad arányban viselik a cégcsoport egészére nézve, leszámítva a K. Kft. esetlegesen felmerülő 20.000.000 forint összegű adóhiányát. Az alperes kijelentette, hogy az I. r. felperesnek a tagok által jelenleg ismert kölcsöntartozáson felül további külső kölcsöntartozása vagy egyéb 1.000.000 forintot meghaladó tartozása senkivel szemben nem áll fenn. A felek rögzítették, hogy az üzletrész vételárát ennek alapulvételével állapították meg, amennyiben ezzel ellentétes tények merülnek fel, úgy az a vételárát csökkentő tényezőnek minősül, illetve a vételár teljesítését követően az ilyen tartozásért az alperes felelősséget vállal.

2006. április 27-én a felek két üzletrész adásvételi szerződést kötöttek, melyet a taggyűlés elé terjesztettek. Az egyik szerződés a cégbíróság előtt történő felhasználás végett készült, a másik a felek egymás közötti jogviszonya vonatkozásában történő felhasználásra. Ezt a fejrészben deklarálták is. A két szerződés abban tér el egymástól, hogy a második szerződés tartalmaz egy 2.2. alpontot is, melynek szövege a következő „felek a közöttük 2006. március 23-án létrejött megállapodás (mely előszerződésnek minősül) szerint megállapodnak abban, hogy a jelen üzletrész adásvételi szerződés aláírásának napja előtti időszakra történő esetleges adójogi megállapítások következményeit eladók és vevők 1/3-1/3-1/3-ad arányban viselik a cégcsoport egészére nézve, leszámítva a K. Kft. felek által kalkulált esetlegesen felmerülő 20.000.000 forint összegű adóhiányt, amelyért felelősséget a tulajdonos társaság vállal. Eladó a jelen szerződés aláírásával kijelenti, hogy a B.-H. Kft.-nek a tagok által jelenleg ismert a Bank felé fennálló kölcsöntartozáson felül továbbá külső (kivéve leányvállalati illetve tagi) kölcsöntartozása, vagy egyéb 1.000.000 forintot meghaladó tartozása senkivel szemben nem áll fenn. A felek rögzítik, hogy az üzletrész vételára ezen tény alapulvételével került megállapításra, amennyiben ezzel ellentétes tények merülnek fel, úgy az a vételárát csökkentő tényezőnek minősül, illetve a vételár teljesítését követően az ilyen tartozásért alperes neve - felróhatósága esetére - felelősséget vállal".

2006. július 19-én 9 órakor a felek és képviselőik jegyzőkönyvet vettek fel, amelynek célja az aznap lefolytatott tárgyalások tartalmának illetve az ezek alapján kötött megállapodások és kötelezettségvállalások rögzítése volt. A Kft. tagjai megállapodtak abban, hogy „a korábbi tárgyalásoknak és az írásbeli megállapodásnak megfelelően a mai napon megkötött üzletrész adásvételi szerződéssel az abban foglalt feltételek alapján megvásárolják az alperes üzletrészét, a teljes vételárát a mai napon részére kifizetik, az alperes az ügyvezetői tisztségéről lemond". A taggyűlés az 5/2006. számú határozattal hozzájárult az alperes üzletrészének felosztásához, és ahhoz, hogy a II. r. és a III. r. felperes az üzletrészeket megvásárolja. A taggyűlés a 6/2006. számú határozattal az alperes ügyvezetői tisztségéről való lemondását, a 7/2006. számú határozattal a társasági szerződés 6., 8., 9. pontjainak módosítását elfogadta.

A felek ezen a napon üzletrész adásvételi szerződést is aláírtak. Ebben az alperes kijelentette, hogy az okirat aláírásával egyidejűleg a teljes vételárat átvette („bankszámláján jóváírásra került”). A tagváltozás időpontjaként a szerződés aláírásának napját határozták meg.

A cégbírósághoz a 2006. április 27-ei taggyűlési jegyzőkönyvet, a 2006. július 19-ei taggyűlési jegyzőkönyvet, és a 2006. július 19-i üzletrész adásvételi szerződést nyújtották be.

Az APEH Regionális Igazgatósága a 2007.március 12-én kelt határozatával összesen 6.600.000 forint fizetési kötelezettséget állapított meg az I. r. felperes terhére. Az alperes elkészített egy fellebbezést az I. r. felperes számára, de a II. r. és a III. r. felperes a fellebbezés eredményességét nem tartotta reálisnak és az illeték lerovásához sem állt rendelkezésre fedezet, így végül a fellebbezést nem nyújtották be, a határozat 2007. április 14-én jogerőre emelkedett. Az I. r. felperes 2007. április 27-én az APEH részére átutalt 6.600.000 forintot.

A felperesek elsődleges kereseti kérelmükben az alperest arra kérték kötelezni, hogy fizessen meg az I. r. felperes részére 2.200.000 forintot, és annak 2007. április 27-től a kifizetésig járó kamatát. Amennyiben a bíróság ezt nem látja megalapozottnak, úgy kérték kötelezni az alperest, hogy fizessen meg a II. r. és a III. r. felperes részére személyenként 1.100.000 forintot, és annak 2007. április 27-től a kifizetésig járó kamatát. A kereseti kérelmet a 2006. április 27-ei üzletrész átruházási szerződés 2.2. pontjában foglaltakra alapították, amelyben a tagok 1/3-1/3-1/3-ad arányban vállalták az esetleges adójogi következmények viselését. A követelt összeg az alperesre eső 1/3-ad rész. Kérték továbbá annak megállapítását, hogy a 2006. április 27-ig terjedő időre az APEH által esetlegesen megállapított, illetve megállapítandó adójogi joghátrányok fizetési kötelezettségek 1/3-át az alperes elsődlegesen az I. r. felperes, másodlagosan 50-50 % arányban a II. r. és a III. r. felperes javára köteles megfizetni.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint az 1997. évi CXLIV. tv. (Gt.) 118. §-a alapján a tag a korlátolt felelősségű társaság kötelezettségeiért nem felel. Az alperes csak felelősségének megállapítása esetén köteles az adójogi megállapítás következményeit viselni, de felelősségét sem az APEH, sem más hatóság nem állapította meg. Az alperes a Ptk. 210. § (1) bekezdése alapján kifogásként a kereset alapjául szolgáló 2006. április 27-ei üzletrész átruházási szerződést is megtámadta arra hivatkozva, hogy a feleknek egyáltalán nem állt szándékában, hogy az adójogi következményekért objektív felelősséget vállaljanak. Az alperes mindig is úgy értelmezte, hogy felelősség csak felróhatósága esetén terheli. Utalt az alperes arra is, hogy a 2006. július 19-én kelt üzletrész átruházási szerződésben ilyen kötelezettségvállalás nem szerepel, ez a korábbi szerződést módosította.

Az elsőfokú bíróság a keresetet részben találta megalapozottnak. Az alperest arra kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. r. felperesnek 2.200.000 forintot,

és annak 2007. április 28.-tól számított kamatait, ezt meghaladóan az I. r. felperes keresetét, illetve a II. r., III. r. felperesek keresetét elutasította. Megállapította, hogy a 2006. április 27-én kelt adásvételi szerződés aláírásakor az 1997. évi CXIV. tv. rendelkezései voltak hatályban. A felek az üzletrész átruházási szerződést a kft. tagjaiként kötötték meg egymással, abban mint tagok vállaltak kötelezettséget, így a Gt. 29. § (1) bekezdésében foglalt felelősségi szabály nem alkalmazható.

Az APEH által megállapított tartozásokért a kft. tagjai az APEH felé nem felelnek. Jelen esetben azonban a tagok között létrejött megállapodásról van szó, amelyben a három tag az esetleges adójogi megállapítás következményének viselését magára vállalta. Az APEH felé közvetlenül a kft. tartozik helytállni, a három tag azt vállalta, hogy ennek terhét ő viseli. Ez azzal járt volna, hogy vagy még a kft. által történt fizetés előtt rendelkezésre bocsátották volna a szükséges összeget 1/3-1/3-1/3-ad arányban, vagy a már teljesített fizetés után megtérítik az összeget az I. r. felperes részére. A tagoknak nyilvánvalóan nem egymás részére kell fizetni. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint nincs akadálya annak, hogy a tagok ilyen kötelezettséget vállaljanak, ez önmagában nem ütközik a Gt. 9. § (1) bekezdésébe, a 121. § (1) bekezdésébe, és a 160. §-ba sem.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a 2006. április 27-ei megállapodásban írt kötelezettségvállalás nem a Ptk. 332. §-ában szabályozott tartozásátvállalás, hiszen az APEH-től nem kértek, és feltehetően nem is kaptak volna hozzájárulást a kötelezeti oldalon az alanyváltozáshoz a felek szándéka nem is irányult erre. A Ptk. 233. § (1) bekezdésében szabályozott harmadik személy javára szóló szerződés esetében a harmadik személy akkor válik közvetlenül jogosulttá, ha a felek ezt kifejezetten kikötötték, jelen esetben azonban ilyen kikötés nem volt. Harmadik személy érdekében kötött szerződésről sem lehet szó, mert ebben az esetben az alperesnek a másik két tag részére kellene teljesíteni, a II.-III. r. felperesnek pedig az alperes részére, a felek szándéka azonban nem erre irányult. A bíróság megítélése szerint a Ptk. 198. § (1) bekezdés és 199. § szerinti kötelezettségvállalásról van szó a tagok részéről. Valamennyi szerződéskötő egyben a kft. ügyvezetője is volt, úgy kell tekinteni, hogy erről az I. r. felperes is tudomást szerzett. Ez a kötelezettségvállalás az üzletrész átruházási szerződésben volt elhelyezve, tartalma szerint azonban így külön, önállóan elbírálandó nyilatkozatnak tekintendő.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az üzletrész adásvételi szerződés 2.2. pontja megfogalmazásából az tűnik ki, hogy e pont 1. bekezdése az adójogi megállapítások következményeire vonatkozik objektív helytállással. A 2. és 3. bekezdés tartalmát tekintve egybetartozik, és az egyéb tartozásokra vonatkozik felróhatósági felelősséggel. Ezt az értelmezést támasztja alá dr. M. P. ügyvéd tanúvallomása is.

A tagok 1/3-1/3-1/3-ad arányú kötelezettségvállalása előszerződés formájában már 2006. március 23-án létrejött, ehhez képest a végleges kötelezettségvállalás 2006. április 27-én történt. Nem tekinthető e körben szerződésmódosításnak a 2006. július

19-ei üzletrész átruházási szerződés, e szerződés a cégbírósi változásbejegyzés alapjául szolgáló okiratként jött létre, az ehhez szükséges tartalmi kellékekkel. A kötelezettségvállalást nem szüntette meg a 2007. július 19-én kelt jegyzőkönyv sem, hiszen ennek 1. pontja visszautal a korábbi tárgyalásokra, és írásbeli megállapodásokra. Dr. M. P. tanúvallomása is azt támasztja alá, hogy a felek a kötelezettségvállalást nem kívánták megszüntetni. Az alperes eljárása is arra utal, hogy fennmaradt a kötelezettségvállalás, hiszen több hónappal a tagsági viszonya és ügyvezetői tisztsége megszűnése után is fellebbezést elkészítve, komoly erőfeszítéseket tett az adójogi következmények elhárítása érdekében, ő maga is fennállónak tekintette a kötelezettségvállalást.

Az elsőfokú bíróság alaptalannak találta az alperes kifogását, amellyel a 2006. április 27-ei szerződést tévedésre hivatkozva megtámadta. A tanúként kihallgatott dr. M. P. megerősítette, hogy a megállapodás megkötésekor a felek között az adójogi következmények tekintetében felróhatóságtól független objektív felelősségvállalásról volt szó. A felek oly sokszor részleteiben áttárgyalták ezeket a kérdéseket, hogy a megállapodás megkötésekor egyik fél részéről sem merülhetett fel tévedés a szerződés tartalmát illetően.

A felperesek megállapításra irányuló kereseti kérelmét az elsőfokú bíróság a Pp. 123. §-ban írt feltételek hiánya miatt utasította el.

Az ítélet ellen az alperes jelentett be fellebbezést. Kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben változtassa meg, a keresetet teljes egészében utasítsa el. Álláspontja szerint az eladó részéről új ajánlatnak minősül a 2006. július 19-ei jegyzőkönyv tartalma, amely szerint a vevők „a korábbi tárgyalásoknak és írásbeli megállapodásoknak megfelelően a mai napon megkötött üzletrész adásvételi szerződéssel az abban foglalt feltételek alapján vásárolják meg” az alperes üzletrészét. Az, hogy a felek a korábbi tárgyalásokon elhangzottakra is hivatkoznak, pontosan azt jelenti, hogy tisztában voltak azzal, hogy az új szerződés már nem tartalmazza a korábbi szerződésben szereplő kötelezettségvállalást, mint lényegesnek minősített kérdést. A Ptk. 205. § (2) bekezdése értelmében a lényegesnek minősülő kérdésekben való megállapodás szükséges. A felperesek tisztában voltak azzal, hogy nyilatkozatuk a 2006. július 19-én kelt adásvételi szerződés megkötésekor nem fejezte ki teljes mértékben az akaratukat, a hivatkozott szerződésből hiányzik a felek adójogi hátrányok megfizetésére vonatkozó kötelezettségvállalása. Az alperes egyértelműen abban a tudatban írta alá a szerződést, hogy a kötelezettség már nem hatályos. Az új szerződés alapján a korábbi szerződési tartalom módosult. A feleket senki sem akadályozta meg abban, hogy a kötelezettségvállalást az utóbb érvényesen létrejött szerződésben is rögzítsék. A titkos fenntartásokkal vagy rejtett indokkal kötött szerződésekre a Ptk. 207. § (4) és (5) bekezdésében írt szabályok az irányadók.

Az alperes álláspontja szerint dr. M. P. tanúvallomása nem erősíti meg azt, hogy a felek szándéka az adójogi megállapítások következménye tekintetében az objektív felelősség megállapítására irányult. Véleménye szerint az adójogi következmények

viseléséért a tagok csak akkor lehetnek felelősek, figyelemmel arra, hogy mindhárman ügyvezetők is voltak, ha ez nekik felróható.

A felperesek az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérték.

A fellebbezés nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és abból érdemben helyes jogi következtetést vont le.

A Ptk. 198. § (1) bekezdése szerint a szerződésből kötelezettség keletkezik a szolgáltatás teljesítésére, és jogosultság a szolgáltatás követelésére.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint 2006. április 27-én szerződés jött létre az I. r. felperes és a társaság tagjai között is. A társaság tagjai - köztük az alperes - meghatározott feltételek bekövetkezése esetére az I. r. felperessel szemben helytállási, fizetési kötelezettséget vállalt, amelyet az I. r. felperes a Ptk. 216. § (2) bekezdése szerinti ráutaló magatartással elfogadott. A tagok a helytállási kötelezettséget az I. r. felperes javára és nem egymással szemben vállalták. A kötelezettségvállalást az I. r. felperes - mivel a szerződő felek tagjai és ügyvezetői is voltak - elfogadta, így az I. r. felperes e megállapodás alapján érvényesítheti a követelést.

A megállapodás érvényességét illetően a másodfokú bíróság abból indult ki, hogy a perben alkalmazandó 1997. évi CXIV. törvény (Gt.) 9. § értelmében a tagok a Gt. rendelkezéseitől akkor térhetnek el, ha azt a törvény megengedi. A gazdasági társaságok és tagjaik e törvényben nem szabályozott vagyoni és személyi viszonyaira a Ptk. rendelkezéseit kell alkalmazni. A perbeli a társaság és tagjai között megállapodást illetően a Gt. rendelkezéseket nem tartalmaz. A 121. § (amely szerint a tag a társaság kötelezettségeiért nem felel) arra vonatkozik, hogy a tagtól a társaság kötelezettségét harmadik személy nem követelheti. A Gt. a társaság és tagja közötti vagyoni jogi megállapodást nem tiltja, és nem is szabályozza, az ilyen szerződésekre a Gt. 9. § (2) bekezdése szerint a Ptk. szabályai irányadók. A Ptk. 200. § (1) bekezdése szerint a szerződés tartalmát a felek szabadon állapíthatják meg. A szerződésekre vonatkozó rendelkezésektől egyező akarattal eltérhetnek, ha jogszabály az eltérést nem tiltja.

Mindezekből következően nincs jogi akadálya annak, hogy a gazdasági társaság és tagja között olyan szerződés jöjjön létre, amelynek keretében a tag a társaság felé meghatározott feltételek bekövetkezése esetére fizetési kötelezettséget vállal. Az adott esetben ez a feltétel (az adóhatóság I. r. felperes fizetési kötelezettségét megállapító határozatának meghozatala) bekövetkezett, a szerződés hatályossá vált (Ptk. 228. § (1) bekezdés). A szerződésnek a Ptk. 207. § (1) bekezdése szerinti értelmezésével helyesen vonta le az elsőfokú bíróság azt a következtetést, hogy a tagok kötelezettségvállalása nemcsak felróhatóságuk esetére szólt, nem kártérítési, hanem megtérítési kötelezettséget vállaltak. Helyesen állapította meg az elsőfokú

bíróság azt is, hogy az alperesnek a szerződés érvénytelenségére hivatkozó megtámadási kifogása alaptalan. Az alperesnek a kötelezettségvállalás tartalmát illető esetleges tévedését nem a felperesek okozták, és nem is ismerhették fel, azt maga az alperes sem állította, hogy az előkészítő tárgyalások során a felróhatóság fennállásával kapcsolatos feltételét a felperesek elfogadták volna.

Megalapozatlanul hivatkozott az alperes arra is, hogy a perbeli megállapodás a 2006. július 19-én aláírt üzletrész átruházási szerződésre tekintettel hatálytalanná vált. Ezt az okiratot a vételárnak a 2006. április 27-ei megállapodás szerinti fizetési határidő lejárta előtti kifizetése miatt írták alá, a megállapodás ennek megfelelően kizárólag ebben a körben módosult. A július 19-ei szerződés nem az alperes új ajánlata alapján megkötött új, a korábbi üzletrész átruházási szerződést teljes egészében hatálytalanító megállapodás volt, az áprilisban megkötött szerződésnek a módosítással nem érintett rendelkezési, köztük a társaság és a tagok perbeli megállapodása is hatályban maradtak (Ptk. 240. § (2) bekezdés).

A fenti indokokra figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta, és az eredménytelenül fellebbező alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a másodfokú eljárásban felmerült perköltség (32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján megállapított általános forgalmi adót is tartalmazó ügyvédi munkadíj) megfizetésére.

P é c s, 2008. december 10.

Dr. Veszeley Józsefné s.k. a tanács elnöke, Dr. Zóka Ferenc s.k. előadó bíró, Dr. Kovács Ildikó s.k. bíró